

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Høringsnotat

Forskrift om verdipapirsentraler og verdipapiroppgjør

Endringer i forbindelse med ny
verdipapirsentrallov

DATO:
28.04.2021

Innhold

1	Innledning	3
2	Kort om verdipapirsentralloven og CSDR	3
3	Kort om forskriftsforslagene	3
4	Forslag til nye forskriftsbestemmelser	4
4.1	Tillatelse til å være kontofører for foretak med hovedsete utenfor EØS	4
4.2	Innsynsrett	5
4.2.1	Innledning	5
4.2.2	Innsyn i opplysninger om kontohavere	5
4.2.3	Innsyn ved avregistrering av finansielle instrumenter	6
4.2.4	Unntak fra innsyn i informasjon om finansielle instrumenter	6
4.3	Vederlag	7
4.4	Forskrift om krisehåndtering	7
5	Revisjon av eksisterende forskriftsbestemmelser	8
5.1	Registreringsplikt for ihendehaverobligasjoner	8
5.2	Opplysninger i et verdipapirregister	9
5.3	Forskrift om risikostyring og internkontroll	10
5.4	IKT-forskriften	10
5.5	Forskrift om unntak fra meldeplikt ved utkontraktering	11
6	Bortfalte forskrifter	11
7	Økonomiske og administrative konsekvenser	11
8	Regelverksforslag	12

1 Innledning

Ny verdipapirsentrallov¹ trådte i kraft 1. januar 2020. Verdipapirsentralloven gjennomfører verdipapirsentralforordningen (Central Securities Depository Regulation, CSDR)² i norsk rett og inneholder i tillegg nasjonale krav som supplerer reglene i CSDR. Verdipapirsentralloven erstatter verdipapirregisterloven av 2002³.

Finansdepartementet har bedt Finanstilsynet om å lage et utkast til høringsnotat med forslag til forskriftsbestemmelser til den nye verdipapirsentralloven, samt vurdere i hvilken grad forskrifter med hjemmel i verdipapirregisterloven skal videreføres med hjemmel i ny lov. Forslaget til forskrift vil være utfyllende bestemmelser til verdipapirsentralloven som supplerer bestemmelsene i CSDR..

2 Kort om verdipapirsentralloven og CSDR

CSDR trådte i kraft i EU den 17. september 2014. CSDR er den første felles reguleringen av verdipapirsentraler (CSD-er) i EØS og oppstiller detaljerte krav til verdipapirregistrenes organisering, kapital og risikostyring. Kommisjonen har fastsatt syv kommisjonsforordninger som utfyller og supplerer reglene i CSDR. Ved at det innføres felles virksomhetsregler for verdipapirsentraler i EØS, kan verdipapirsentraler som har tillatelse eller er anerkjent etter CSDR tilby tjenester i hele EØS-området.

CSDR er en forordning, noe som i utgangspunktet innebærer krav om fullharmonisering.⁴ Medlemsstatene kan imidlertid ha nasjonal regulering der forordningen åpner for nasjonale valg, samt på områder som faller utenfor forordningens reguleringsområde. Som et eksempel på et nasjonalt valg, har Norge valgt å videreføre muligheten til å benytte kontoførere for å registrere informasjon i verdipapirsentralen. Videre kan det fastsettes nasjonale vilkår som har til formål å sikre de standardene som forordningen bygger på. Vilkårene kan imidlertid ikke være mer tyngende enn hva som følger av forordningen selv.

3 Kort om forskriftsforslagene

Bestemmelsene i verdipapirsentralloven er nasjonale krav som gjelder i Norge, og som kommer i tillegg til bestemmelsene i CSDR. I dette høringsnotatet foreslår Finanstilsynet utfyllende forskrifter til verdipapirsentralloven.

¹ Lov 15. mars 2019 nr. 6 om verdipapirsentraler og verdipapiroppgjør mv. (verdipapirsentralloven).

² Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 909/2014 av 23. juli 2014 om forbedring av verdipapiroppgjør i Den europeiske union og om verdipapirsentraler samt om endring av direktiv 98/26/EF og 2014/65/EU og forordning (EU) nr. 236/2012.

³ Lov 5 juli 2002 nr. 64 om registrering av finansielle instrumenter (verdipapirregisterloven).

⁴ Det vises til Prop. 7 L (2018–2019) kap. 4.2 og Rapport om gjennomføring av forordning (EU) nr. 909/2014 om forbedring av verdipapiroppgjøret i Den europeiske union og om verdipapirregistre (CSDR) av 3. november 2016 (arbeidsgruppperapporten) s. 54.

Finanstilsynet foreslår at noen av forskriftsbestemmelsene som var gitt med hjemmel i den gamle verdipapirregisterloven videreføres med enkelte endringer. Videre foreslås enkelte nye bestemmelser der praksis har vist at ytterligere regulering har vært nødvendig. Finanstilsynet foreslår også å endre virkeområdet til IKT-forskriften og risikostyringsforskriften, slik at verdipapirsentraler ikke lenger skal være omfattet av disse forskriftene. Avslutningsvis i høringsnotatet angis hvilke forskrifter som Finanstilsynet anser som bortfalt som følge av at verdipapirregisterloven er opphevet.

Euronext VPS har utarbeidet et høringsnotat om endringer i registreringsforskriften. Euronext VPS' høringsnotat er vedlagt dette høringsnotatet og omtalt i punkt 5.1 under. I tillegg har Euronext VPS påpekt et behov for forskrifter på enkelte områder der det er Finanstilsynets vurdering at det ikke foreligger slikt behov nå. Dette er også omtalt nedenfor.

Forskrifter som var gitt med hjemmel i verdipapirregisterloven var gitt i ulike forskrifter. Finanstilsynet foreslår å samle de forskjellige forskriftsbestemmelsene i én forskrift. Kommisjonsforordningene til CSDR er gjennomført i Norge i forskrift om verdipapirsentraler og verdipapiroppgjør, og det foreslås at de nye forskriftsbestemmelsene inntas i denne forskriften. Det foreslås også å gi forskriften kortnavnet *verdipapirsentralforskriften*.

4 Forslag til nye forskriftsbestemmelser

4.1 Tillatelse til å være kontofører for foretak med hovedsete utenfor EØS

Verdipapirsentralloven § 6-2 regulerer hvilke foretak som kan få tillatelse til å være kontofører i en verdipapirsentral. Ifølge bestemmelsen kan sentralbanker, verdipapirsentraler, sentrale motparter, verdipapirforetak, banker, kredittforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond få tillatelse til å være kontofører. For verdipapirsentraler er det presisert at både foretak med tillatelse eller anerkjennelse etter verdipapirsentralforordningen kan få slik tillatelse. Det betyr at verdipapirsentraler fra tredjeland som oppfyller kravene i CSDR art. 25 kan få tillatelse til å være kontofører. Ut over dette er det ikke regulert i verdipapirsentralloven om andre foretak fra tredjeland kan få tillatelse til å være kontofører. Det er i verdipapirsentralloven § 6-2 tredje ledd inntatt en forskriftshjemmel som gir departementet mulighet til å innskrenke eller utvide kretsen av foretak som kan få tillatelse til å være kontoførere.

Verdipapirregisterloven inneholdt ikke bestemmelser om hvem som kunne få tillatelse til å være kontofører. Dette var regulert i Euronext VPS' eget regelverk. Regelverket åpnet opp for at Euronext VPS kunne utpeke enkelte typer foretak fra tredjeland som kontofører etter en særskilt vurdering. Euronext VPS har per i dag gitt én verdipapirsentral og to sentrale motparter fra tredjeland tillatelse til å være kontoførere.

Som beskrevet over kan anerkjente verdipapirsentraler fra tredjeland få tillatelse til å være kontofører. Det er Finanstilsynets vurdering at verdipapirsentraler også bør kunne fortsette å ha sentrale motparter fra tredjeland som kontoførere. Finanstilsynet foreslår derfor at det fastsettes i forskrift at verdipapirsentraler kan gi sentrale motparter fra tredjeland som Den

europaiske verdipapir- og markedstilsynsmyndigheten (ESMA) har anerkjent etter EMIR⁵ tillatelse til å være kontofører. Det er videre Finanstilsynets vurdering at verdipapirsentraler skal kunne fortsette å ha mulighet til å ha andre typer foretak fra tredjeland som kontofører. Finanstilsynet foreslår derfor at det fastsettes i forskrift at verdipapirsentraler, som i dag, skal kunne fastsette i sitt regelverk at foretak fra land utenfor EØS av samme type som de nevnt i verdipapirsentralloven § 6-2 første ledd, kan være kontoførere etter en nærmere vurdering av verdipapirsentralen. Finanstilsynet viser til forslaget til forskrift § 3.

4.2 Innsynsrett

4.2.1 Innledning

Etter verdipapirsentralloven § 8-1 har tillitsvalgte, ansatte og revisor i en verdipapirsentral taushetsplikt om det vedkommende gjennom sitt arbeid får vite om noens forretningsmessige eller personlige forhold. Særskilte unntak fra taushetsplikten er inntatt i verdipapirsentralloven § 8-3 første og annet ledd. I bestemmelsens tredje ledd er det inntatt en forskriftshjemmel som gir departementet adgang til å "fastsette nærmere regler om rett til innsyn, herunder utvide retten til innsyn etter bestemmelsen her og gi regler om en verdipapirsentrals adgang til å gi opplysninger til en annen verdipapirsentral som den har opprettet en forbindelse til etter verdipapirsentralforordningen artikkel 48". Euronext VPS har påpekt enkelte tilfeller der de ser behov for unntak fra taushetsplikten i verdipapirsentralloven § 8-1 som ikke er omfattet av unntakene i verdipapirsentralloven § 8-3 første og annet ledd. Forslagene til unntak fra taushetsplikten er beskrevet i punktene 4.2.2 til 4.2.4.

4.2.2 Innsyn i opplysninger om kontohavere

Når en verdipapirsentral etablerer en forbindelse til en annen verdipapirsentral etter CSDR artikkel 48, gjøres det ved at det etableres en forvalterkonto for verdipapirsentralen i den andre verdipapirsentralen. I landet til den andre verdipapirsentralen kan det gjelde nasjonale regler som innebærer at innehaver av forvalterkontoen har opplysningsplikter om underliggende eiere, for eksempel overfor nasjonale myndigheter. Tilsvarende forpliktelse gjelder for innehavere av forvalterkontoe i norsk verdipapirsentral, jf. verdipapirsentralloven § 4-4 fjerde ledd.

Euronext VPS har påpekt at det er behov for en forskriftsbestemmelse som legger til rette for oppfyllelse av slik opplysningsplikt for norske verdipapirsentraler for tilfeller som ikke dekkes av verdipapirsentralloven § 8-3 andre ledd. Det foreslås derfor at det fastsettes en forskriftsbestemmelse som åpner for at en verdipapirsentral kan fastsette i sitt regelverk at verdipapirsentralen kan gi ut opplysninger for å kunne oppfylle opplysningsplikten som følger av den nasjonale retten som regulerer verdipapirsentralens forvalterkonto. Etter den foreslåtte forskriftsbestemmelsen skal slikt unntak fra taushetsplikten fastsettes i verdipapirsentralens regelverk og godkjennes av Finanstilsynet etter verdipapirsentralloven § 2-2 annet ledd. Det vises til forslaget til forskrift § 4.

⁵ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 648/2012 av 4. juli 2012 om OTC-derivater, sentrale motparter og transaksjonsregistre.

4.2.3 Innsyn ved avregistrering av finansielle instrumenter

Euronext VPS har i tillegg påpekt at det ved avregistrering av finansielle instrumenter ofte oppstår behov for å gi aktører innsyn for å kunne gjennomføre avregistreringen av det finansielle instrumentet.

En utsteder av et finansielt instrument som er registrert i en verdipapirsentral kan eksempelvis velge å flytte registreringen av det finansielle instrumentet fra en verdipapirsentral til en annen. Flyttingen vil innebære en avregistrering i det opprinnelige registeret. I denne forbindelse vil det være behov for at det opprinnelige registeret utgir registrerte opplysninger om kontohavere og innehavere av begrensede rettigheter til den andre verdipapirsentralen.

Dersom avregistreringen ikke skjer som ledd i en overføring til annen verdipapirsentral, må verdipapirsentralen ha adgang til å utlevere informasjon til utsteder. For avregistrering av aksjer i norske selskaper, er en slik fremgangsmåte regulert i aksjeloven. Euronext VPS påpeker at det ikke er tilsvarende regulering for andre instrumenter og foreslår derfor at et unntak fra taushetsplikten for slike tilfeller inntas i forskrift. Det vises til forslaget til forskrift § 5.

Euronext VPS har særskilt trukket frem problemstillingen der obligasjonseiere i forbindelse med restruktureringer skal bli eiere av aksjer. I tilfeller hvor aksjene som tildeles obligasjonseierne skal være registrert i en annen verdipapirsentral, har Euronext VPS erfart at det unntaksvis oppstår behov for å utlevere informasjon om obligasjonseierne. Utgangspunktet er at utsteder ikke har tilgang til informasjon om obligasjonseierne, med mindre det er inntatt særskilt bestemmelse om innsynsrett i låneavtalen for obligasjonen. Finanstilsynet forstår at Euronext VPS flere ganger er kontaktet av utsteder eller utstедers representant der det er anført at utstedelsen av aksjene ikke kan gjennomføres uten at utsteder eller utstедers representant mottar informasjon om hvem som skal registreres som eiere av aksjene. Euronext VPS foreslår derfor at en verdipapirsentral kan utlevere informasjon om obligasjonseierne til utsteder eller utstедers representant i tilfeller hvor utleveringen skjer i forbindelse med, og i den utstrekning som er nødvendig for å gjennomføre, selve konverteringen.

Finanstilsynet har i forslag til forskrift § 6 foreslått en forskriftsbestemmelse der verdipapirsentraler kan utgi informasjon om obligasjonseierne i det beskrevne tilfellet.

4.2.4 Unntak fra innsyn i informasjon om finansielle instrumenter

Etter verdipapirsentralloven § 8-3 første ledd nr. 4 har enhver rett til innsyn i registrerte opplysninger om et finansielt instrument med mindre annet er fastsatt i lov eller forskrift. En bestemmelse om begrensning i innsynsretten var inntatt i forskrift 21. mai 2003 nr. 620 om hvilke opplysninger som skal fremgå av verdipapirregister (registreringsforskriften) § 8. Bestemmelsen gir hjemmel for at en verdipapirsentral i sitt regelverk kan fastsette at innsynsretten etter verdipapirsentralloven § 8-3 første ledd nr. 4 ikke skal gjelde for opplysninger som registreres som følge av krav fastsatt av verdipapirsentralen selv.

Finanstilsynet foreslår at regelen videreføres og flyttes sammen med øvrige bestemmelser om innsynsrett i forskriften. Det vises til forslaget til forskrift § 7.

4.3 Vederlag

Av verdipapirsentralloven § 8-7 fremkommer det at verdipapirsentralen vederlagsfritt må gi opplysninger offentlige myndigheter har krav på i medhold av lov eller forskrift. I annet ledd er det gitt en forskriftshjemmel til å fastsette regler om verdipapirsentralens vederlag for utlevering av opplysninger, og departementet uttalte i Prop. 7 L (2018–2019)⁶ på side 169 at forskriftshjemmelen eventuelt kan benyttes til å foreta avgrensninger og presiseringer av hvilke opplysninger offentlige myndigheter har krav på å få vederlagsfritt. Euronext VPS har bedt om en avklaring i forskrift om hvorvidt de kan kreve vederlag fra offentlige myndigheter når disse ber om opplysninger som innebærer en bearbeidelse av lagrede data.

Verdipapirsentralloven § 8-7 er en videreføring av verdipapirregisterloven § 8-5. Bestemmelsen har vært praktisert slik at informasjonen må gis i en form som gjør det mulig for offentlige myndigheter å benytte dem til den kontrollen de er innhentet til, og at verdipapirsentraler ikke kan kreve vederlag for deres prosessering av data for dette formålet. Dette er også uttrykt i forarbeidene til den gamle verdipapirregisterloven, jf. NOU 2000: 10⁷ punkt 19.3.3.7 og Ot.prp. nr. 39 (2001-2002)⁸ punkt 12.4.

Finanstilsynet understreker viktigheten av at offentlige myndigheter får tilgang til informasjon fra verdipapirsentraler slik at disse kan utføre sine lovpålagte oppgaver. Disse opplysningene skal gis vederlagsfritt.

Ettersom verdipapirsentralloven § 8-7 er en videreføring av tilsvarende bestemmelse i verdipapirregisterloven og det foreligger en etablert praksis, ser ikke Finanstilsynet at det er behov for en forskrift som regulerer dette nå.

4.4 Forskrift om krisehåndtering

Det følger av verdipapirsentralloven § 10-3 at gjeldsforhandling eller konkurs etter konkursloven ikke kan åpnes i verdipapirsentraler. For verdipapirsentraler med tillatelse til å yte tilknyttede banktjenester etter CSDR artikkel 54 nr. 2, gjelder reglene i finansforetaksloven kapittel 20 om soliditets- og solvenssvikt i banker, kredittforetak og finanskonsern med tilhørende forskrifter. For verdipapirsentraler uten slik tillatelse er det gitt en forskriftshjemmel som åpner for å gi disse reglene helt eller delvis anvendelse. I verdipapirregisterloven var bestemmelsene i banksikringsloven om offentlig administrasjon gitt anvendelse så langt de passet, jf. verdipapirregisterloven § 11-3.

Euronext VPS har påpekt at det er nødvendig med regler om håndtering av situasjoner hvor verdipapirsentraler er i en insolvenssituasjon og hvor verdipapirsentralens egne gjenopprettingsplaner ikke strekker til.

I følge CSDR artikkel 22 nr. 2 skal verdipapirsentraler utarbeide en beredskapsplan som skal sikre kontinuitet i dens kritiske operasjoner. I tillegg skal verdipapirsentraler ha en plan for å skaffe mer kapital dersom deres egenkapital nærmer seg kapitalkravsgrensen, samt ha en plan

⁶ [Prop. 7 L \(2018–2019\) Lov om verdipapirsentraler og verdipapiroppgjør mv. \(verdipapirsentralloven\)](#)

⁷ [NOU 2000: 10 Lov om registrering av finansielle instrumenter \(verdipapirregisterloven\)](#)

⁸ [Ot.prp. nr. 39 \(2001-2002\) om lov om registrering av finansielle instrumenter \(verdipapirregisterloven\)](#)

for velordnet avvikling eller restrukturering av virksomheten dersom de ikke klarer å skaffe mer kapital, jf. CSDR artikkel 47 nr. 2. Planene skal legges frem for Finanstilsynet.

Hvis en verdipapirsentraler egne tiltak for å sikre videre drift ikke lykkes, er det viktig at en eventuell omstrukturering eller avvikling skjer på en ordnet måte der interessene til kontohavere, oppgjørsmottakere og utstedere ivaretas. CSDR art 22 nr. 3 pålegger derfor den tilsynsmyndigheten å påse at det opprettes og vedlikeholdes en adekvat avviklingsplan for hver verdipapirsentral som sikrer kontinuitet i kjernefunksjonene. Rapporten om gjennomføring av CSDR utarbeidet av en gruppe nedsatt av Finanstilsynet (arbeidsgrupperapporten⁹) sier følgende om målet med avviklingsplanen på side 214:

"Bestemmelsen definerer ikke disse funksjonene eller hvordan målet skal oppnås. FSB har i sine Key Attributes vist til at målet med avviklingsregimet bør være å oppnå kontinuitet og rettidig gjennomføring av blant annet kritiske oppgjørs- og registreringsfunksjoner, samt å sikre tilgangen til kontoer ført av infrastrukturforetaket. I tillegg bør det unngås forstyrrelser i driften av linker mellom infrastrukturforetak som kan ha en betydelig negativ effekt på finansiell stabilitet eller på markedenes funksjon. Arbeidsgruppen legger derfor til grunn at avviklingsregelverket bør sikre kontinuitet i verdipapirregisterets kjernefunksjoner, det vil si innføringstjeneste, sentral kontoføringstjeneste og drift av verdipapiroppgjørssystem, herunder linker. Kontinuitet i disse tjenestene vil være viktig både ved frivillig avvikling av et verdipapirregister, og ved krisehåndtering."

Arbeidsgruppen legger videre til grunn at det viktigste ved offentlig administrasjon i et verdipapirregister vil være å sikre at foretaket fortsatt tilbyr oppgjørs- og registertjenester frem til virksomheten enten overdras til et annet verdipapirregister eller samtlige kontoforhold er avsluttet. I dagens situasjon, med kun en verdipapirsentral hjemmehørende i Norge, påpeker arbeidsgruppen at det er sannsynlig at disse hensynene best vil ivaretas ved bruk av krisetiltak og ikke gjennom tradisjonell offentlig administrasjon.

Finanstilsynet vurderer at den nevnte beredskapsplanen, kapitalplanen og avviklingsplanene vil omfatte mange av de krisetiltakene som anses nødvendige for verdipapirsentraler. Finanstilsynet foreslår at behovet for ytterligere regulering av krisehåndtering i forskrift vurderes etter at disse planene er ferdigstilt og implementert.

5 Revisjon av eksisterende forskriftsbestemmelser

5.1 Registreringsplikt for ihendehaverobligasjoner

Av verdipapirregisterloven § 2-1 fulgte det at aksjer og tegningsrettigheter i norske allmennaksjeselskap og norske ihendehaverobligasjoner skulle innføres i et verdipapirregister. Dette følger nå delvis av CSDR art. 3 nr. 2 som sier at når en transaksjon i omsettelige verdipapirer gjennomføres på en handelsplass, skal verdipapirene registreres i en verdipapirsentral i kontobasert form. Tilsvarende gjelder omsettelige verdipapirer som

⁹ Rapport om gjennomføring av forordning (EU) nr. 909/2014 om forbedring av verdipapiroppgjøret i Den europeiske union og om verdipapirregistre (CSDR).

overføres som følge av en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse. Plikten til å registrere norske ihendehaverobligasjoner der obligasjonene ikke handles på en handelsplass eller overføres som følge av en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse, er videreført i verdipapirsentralloven § 3-1. Det innebærer at det fortsatt vil være en generell registreringsplikt for norske ihendehaverobligasjoner, også der registreringsplikten ikke følger direkte av CSDR art. 3.

Det var med hjemmel i verdipapirregisterloven § 2-1 annet ledd fastsatt en forskrift¹⁰ med unntak fra registreringsplikten for norske ihendehaverobligasjoner utstedt utenfor Norge i annen valuta enn norske kroner eller som var forbeholdt fysiske eller juridiske personer i utlandet. Forskriftshjemmelen er videreført i verdipapirsentralloven § 3-1 annet ledd, og Finanstilsynet foreslår at tilsvarende unntak inntas i forskrift til verdipapirsentralloven. Finanstilsynet presiserer at unntaket i forskrift bare gjelder for registreringsplikten i § 3-1 første ledd, og ikke fra registreringsplikten i verdipapirsentralforordningen art. 3, jf. art. 49.

Finanstilsynet viser til forslaget til forskrift § 2.

5.2 Opplysninger i et verdipapirregister

Forskrift 21. mai 2003 nr. 620 om hvilke opplysninger som skal fremgå av verdipapirregister (registreringsforskriften) var fastsatt med hjemmel i verdipapirregisterloven § 6-8. Bestemmelsen er videreført i verdipapirsentralloven § 5-3. Finansdepartementet var i Prop. 7 L (2018–2019) enig i arbeidsgruppens vurdering at registreringsforskriften kan videreføres, men at den må gjennomgå og revideres slik at den ikke er i strid med utfyllende forordninger til CSDR.

Euronext VPS har utarbeidet et høringsnotat om endringer i registreringsforskriften med forslag til bestemmelser om hvilke opplysninger som skal fremgå av et verdipapirregister. Euronext VPS' høringsnotat følger som et vedlegg til Finanstilsynets høringsnotat.

Finanstilsynet vil påpeke to forhold i Euronext VPS' høringsnotat:

- I punkt 4.2.1.4 foreslås det å ikke videreføre bestemmelsen om at registrerte opplysninger skal være søkbare og sammenstilles på en måte som ivaretar hensynet til effektivt tilsyn og statistikkproduksjon. Finanstilsynet mener imidlertid at bestemmelsen bør videreføres. Verdipapirsentraler har en nøkkelfunksjon i verdipapirmarkedet, og vil i kraft av sin posisjon besitte data som er viktig både i tilsynssammenheng og for andre offentlige myndigheter, blant annet til statistikkformål. Disse data bør derfor være lett tilgjengelig og i en slik form at de er søkbare og kan sammenstilles på en enkel og effektiv måte. Gjeldende bestemmelse bidrar til å sikre dette.
- I høringsnotatets punkt 4.8.1 foreslås det å ikke videreføre kravet om registrering av statsborgerskap for fysiske personer og registreringsland for juridiske personer som er innehavere av registrerte finansielle instrumenter. Forslaget begrunnes med at informasjonen bare benyttes til statistikkformål. Finanstilsynet mener også her at gjeldende bestemmelse bør videreføres. Opplysninger om statsborgerskap er nyttig informasjon i visse tilsynsmessige utredninger og undersøkelser, og vil være interessant informasjon for visse statistikkformål, forskning o.l. Hensyn til økt

¹⁰ Forskrift 6. februar 2003 nr. 139 om unntak fra registreringsplikt for ihendehaverobligasjoner.

transparens tilsier også at mindre informasjon om investorenes tilhørighet ikke er ønskelig.

Finanstilsynet foreslår at forskriftsbestemmelsene om hvilke opplysninger som skal fremgå av et verdipapirregister innarbeides i verdipapirsentralforskriften og ikke fastsettes som en egen forskrift.

5.3 Forskrift om risikostyring og internkontroll

Forskrift 22. september 2008 nr. 1080 om risikostyring og internkontroll er fastsatt i medhold av Finanstilsynets ordinære tilsynshjemler. Formålet med forskriften er å bedre foretakenes risikostyring og internkontroll gjennom å utdype styrets og ledelsens ansvar utover det som følger av selskapsrettslige regler og regler i særlovgivningen. Forskriften gjelder for de fleste av foretakene under tilsyn av Finanstilsynet og er utformet slik at den passer for mange tilsynsområder.

Kommisjonsforordning til CSDR¹¹ artikkel 47-52 og 66-74 gir detaljert regulering av verdipapirsentralenes internkontroll og risikostyring. Denne reguleringen er overlappende med reguleringen i risikostyringsforskriften.

Det er Finanstilsynets vurdering at forskriften om risikostyring og internkontroll ikke kan videreføres for verdipapirsentraler da dette også er regulert i nevnte kommisjonsforordning. Det foreslås derfor at verdipapirregistre tas ut av forskriftens virkeområde.

5.4 IKT-forskriften

Finanstilsynet har i forskrift 21. mai 2003 nr. 630 om bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT-forskriften) fastsatt krav til foretakenes styring og kontroll med IKT-virksomheten, med fokus på risiko forbundet med bruk av IKT-systemer.

Kommisjonsforordning til CSDR (EU) 2017/392¹² artikkel 75–80 gir detaljert regulering knyttet til foretakenes styring og kontroll med IKT-virksomheten. Denne reguleringen er overlappende med reguleringen i IKT-forskriften.

Det er Finanstilsynets vurdering at IKT-forskriften ikke kan videreføres for verdipapirsentraler da dette også er regulert i nevnte kommisjonsforordning. Det foreslås derfor at verdipapirregistre tas ut av forskriftens virkeområde.

¹¹ Delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/392 av 11. november 2016 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 909/2014 med hensyn til tekniske reguleringsstandarder for krav til tillatelse til, tilsyn med og drift av verdipapirsentraler.

¹² Delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/392 av 11. november 2016 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 909/2014 med hensyn til tekniske reguleringsstandarder for krav til tillatelse til, tilsyn med og drift av verdipapirsentraler.

5.5 Forskrift om unntak fra meldeplikt ved utkontraktering

Etter finanstilsynsloven¹³ § 4c første ledd skal foretak under tilsyn melde fra til Finanstilsynet ved inngåelse av avtale om utkontraktering av virksomhet, ved senere endring av slik avtale og ved bytte av oppdragstaker. Meldeplikten gjelder i utgangspunktet alle foretak under tilsyn og uansett hvilke deler av virksomheten som utkontrakteres. Finanstilsynet har fastsatt forskrift 5. juni 2015 nr. 613 om unntak fra meldeplikt ved utkontraktering av virksomhet. Denne forskriften § 1 gjør unntak fra meldeplikten for nærmere angitte foretakstyper. Verdipapirsentraler er ikke unntatt fra denne meldeplikten.

Utkontraktering av virksomhet er regulert i CSDR. Finanstilsynet anser ikke at meldeplikten i finanstilsynsloven § 4c er i konflikt med bestemmelsene i CSDR og det foreslås ikke endringer i omfanget av meldeplikten i utkontrakteringsforskriften § 1.

Finanstilsynet gjør for ordens skyld også oppmerksom på det er foreslått endringer i denne forskriften i et høringsnotat sendt på høring 15. februar 2021 med høringsfrist 31. mars 2021. I det høringsnotatet er det foreslått at flere foretakstyper skal være omfattet av meldeplikten, og at terskelen for når melding skal sendes i forbindelse med utkontraktering heves.

6 Bortfalte forskrifter

Følgende forskrifter var gitt med hjemmel i verdipapirregisterloven:

- forskrift 9. november 2016 nr. 1306 om saksbehandlingsfrister ved erverv av betydelig eierandel i verdipapirregistre
- forskrift 20. desember 2002 nr. 1726 om omdannelse av Verdipapirsentralen
- forskrift 31. januar 2003 nr. 86 om kontrollkomite for verdipapirregistre.

Disse forskriftene er ikke foreslått videreført med hjemmel i ny lov og Finanstilsynet legger til grunn at disse forskriftene er å anse som bortfalt.

7 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forskriften viderefører i stor grad gjeldende rett der denne ikke endres av CSDR og har derfor ikke vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser ut over de som følger av forordningen. For konsekvensene av innføringen av CSDR vises det til arbeidsgrupperapporten kapittel 22 og Prop. 7 L (2018–2019) kapittel 24.

¹³ Lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet med finansforetak mv. (finanstilsynsloven).

8 Regelverksforslag

I forskrift 18. desember 2019 nr. 1900 om verdipapirsentraler og verdipapiroppgjør gjøres følgende endringer:

Navnet på forskriften skal lyde:

Forskrift 18. desember 2019 nr. 1900 om verdipapirsentraler og verdipapiroppgjør
(verdipapirsentralforskriften)

Ny § 2 skal lyde:

§ 2. Unntak fra plikt til å innføre ihendehaverobligasjoner i en verdipapirsentral

Registreringsplikten for norske ihendehaverobligasjoner i verdipapirsentralloven § 3-1 første ledd, gjelder ikke ihendehaverobligasjoner utstedt av norske utstedere utenfor Norge pålydende norske kroner forbeholdt utlendinger. Registreringsplikten gjelder heller ikke ihendehaverobligasjoner utstedt av norske foretak utenfor Norge i fremmed valuta.

Ny § 3 skal lyde:

§ 3. Tillatelse til å være kontofører til sentrale motparter med hovedsete utenfor EØS

En verdipapirsentral kan gi sentrale motparter med anerkjennelse etter forordning (EU) nr. 648/2012 tillatelse til å være kontofører. En verdipapirsentral kan fastsette i sitt regelverk at foretak fra land utenfor EØS av samme type som dem nevnt i verdipapirsentralloven § 6-2 første ledd, kan være kontoførere etter en særskilt vurdering av verdipapirsentralen.

Ny § 4 skal lyde:

§ 4. Innsyn i opplysninger om kontohavere

En verdipapirsentral som har en forvalterkonto i en annen verdipapirsentral eller i et annet kontobasert system, kan i sitt regelverk fastsette at verdipapirsentralen kan utlevere opplysninger for å kunne oppfylle opplysningsplikt som følger av nasjonal rett som regulerer verdipapirsentralens forvalterkonto.

Ny § 5 skal lyde:

§ 5. Innsyn i opplysninger ved avregistrering

En verdipapirsentral kan utlevere opplysninger til annen verdipapirsentral i forbindelse med avregistrering og overføring av det finansielle instrumentet til den andre verdipapirsentralen. Tilsvarende kan verdipapirsentralen utlevere informasjon til utsteder eller utstaders representant dersom det finansielle instrumentet skal avregistreres og ikke overføres til annen verdipapirsentral.

Ny § 6 skal lyde:

§ 6. Innsyn i opplysninger om eier av obligasjoner

En verdipapirsentral kan utlevere opplysninger om eiere av obligasjoner til utsteder eller utstaders representant, dersom utleveringen finner sted i forbindelse med en konvertering hvor eiere av obligasjoner skal registreres som eier av annet finansielt instrument til erstatning for obligasjonene, og det andre finansielle instrumentet ikke skal registreres i verdipapirsentralen. Utleveringen kan bare skje dersom konverteringen er besluttet med bindende virkning av obligasjonseierne eller av domstol eller offentlig myndighet, og bare i den utstrekning som er nødvendig for å gjennomføre konverteringen.

Ny § 7 skal lyde:

§ 7. Unntak fra innsyn i opplysninger som er registrert om finansielle instrumenter

En verdipapirsentral kan i sitt regelverk fastsette at innsyn som nevnt i verdipapirsentralloven § 8-3 første ledd nr. 4 ikke skal gjelde for enkelte opplysninger som er registrert utelukkende på bakgrunn av krav fastsatt av verdipapirsentralen.

I forskrift 22. september 2008 nr. 1080 om risikostyring og internkontroll gjøres følgende endringer:

I § 1 oppheves nr. 6. Nr. 7 til 14 blir nye nr. 6 til 13.

I forskrift 21. mai 2003 nr. 630 om bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) gjøres følgende endringer:

I § 1 første ledd oppheves nr. 10. Nr. 11 til 15 blir nye nr. 10 til 14.

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]